

Vrouwelijke ISIS-gangers: wie zijn ze en waarom gaan ze?

Kennisplatform Integratie & Samenleving

Tips voor aanpak en beleid

februari 2016

Er is weinig bekend over meisjes en vrouwen die naar ISIS vertrekken. Ouders, scholen, maatschappelijke instellingen en gemeenten maken zich zorgen en hebben behoefte aan kennis. Wat weten we wél over deze meiden? En hoe voorkomen we dat ze uitreizen?

2 op de **10** jonge Europese ISIS-gangers is vrouw

Deze cijfers zijn gebaseerd op schattingen van derden.

Wie zijn deze vrouwelijke uitreizigers?

3 type uitreizigers:

70%

15%

15%

De naïevelingen

- 16 – 20 jaar
- Onzeker en zoekend
- Praktiseren nog maar kort de islam
- Praktiseren binnen 2/3 maanden ISIS-interpretatie van islam
- Behoeft aan leiderschap
- Weinig interesse in theologische dimensies van de islam

De idealistisch-politieke geëngageerden

- 16 – 20 jaar
- Zetten zich politiek af
- Vaak goed gebekt, charismatisch, koppig en standvastig
- Veelal een crimineel verleden
- Uit op status, geen religieuze drijfveer
- Online luidruchtig aanwezig

De ideologisch-onderlegden

- Ouder dan 20 jaar
- Kennis van islam en politiek
- Intelligentier dan categorie 1 & 2
- Gevat en manipulatief
- Minder luidruchtig dan categorie 2
- Focus op verspreiden ISIS-propaganda

Ondanks dat de vrouwen en meisjes die zijn uitgereisd heel divers zijn, zijn bij allen 1 of meer van deze overeenkomsten aan de orde:

Ze komen uit een beknellende thuissituatie
Gescheiden ouders en traditionele/culturele druk. Religie speelde geen belangrijke rol in de opvoeding.

Ze hebben een losbandig verleden
Met jongens, drugs of alcohol. Sommigen zaten in de prostitutie.

Ze hebben een laag opleidingsniveau
Meesten vmbo, een enkele mbo. Groep schoolverlaters is groot.

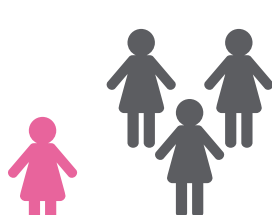
Ze ervoeren een kentering
Bijvoorbeeld na een ingrijpende levensgebeurtenis. Religie is vervolgens het antwoord op hun identiteitsvragen en de oplossing voor hun problemen.

Waarom gaan ze?

Religieuze motieven

Een goede moslim, beloning in het hiernamaals, een nieuwe start volgens het islamitisch ideaal en zusterschap in het kalifaat.

Politieke motieven en onrechtvaardigheid

Moslimgemeenschap wordt in de hele wereld aangevallen, ervaren discriminatie en uitsluiting en onmacht om met die gevoelens om te gaan.

Romantisch avontuur

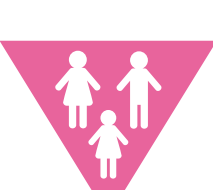
Trouwen met een heilige strijder. Uitgesproken behoefte aan affectie kan leiden tot het aangaan van risicovolle relaties.

Hoe voorkomen we dat vrouwen uitreizen?

Aanpak gericht op vrouwen:

- 1 Leg de nadruk op weerbaarheid, zelfvertrouwen en openheid in communicatie met ouders.
- 2 Breng in beeld wie invloed hebben op de meisjes en vrouwen.
- 3 Betrek de ouders en wijs ze op nadelige consequenties wanneer dochters minder vrijheden krijgen dan zonen.
- 4 Houd rekening met hun zoektocht naar liefde en genegenheid.

Aanbevelingen voor beleid:

Betrek ouders actief bij interventies

Ondanks de soms moeilijke relaties, heeft de familie veel invloed of de dochter wel of niet vertrekt.

Paspoort afpakken en rekening blokkeren kan helpen

De meeste Europese ISIS-gangers reizen eerst naar Turkije. Daarvoor heb je alleen een identiteitsbewijs nodig. Als een meisje direct als vermist wordt opgegeven, kunnen ze haar via haar identiteitskaart signaleren en terug naar Nederland sturen.

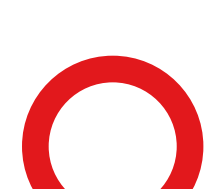
Bied een tegengeluid: laat zien hoe het leven van ISIS-vrouwen écht is

Dat stelt het romantisch beeld bij. De overheid kan een grootschalige campagne opstarten of ondersteunen waarin tegengeluiden te horen zijn.

Zet in op religieuze weerbaarheid

Zorg dat professionals de religieuze taal van deze doelgroep spreken en kennis hebben van islamitische begrippen, dogma's en de islaminterpretatie van ISIS.

Pak voedingsbodems aan

Zoals discriminatie op de arbeidsmarkt en in het onderwijs. Versterk de sociale positie van moslimjongeren en bied hen een beter toekomstperspectief.

